

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Jozefa Kanderu a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci proti obvinenej **M. K.**, pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvinenej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. októbra 2006, sp. zn. 1 To 211/2006, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej **M. K.** **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 258 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, zrušil rozsudok Okresného súdu v Martine zo dňa 28. augusta 2006, sp. zn. 12 T 173/2005, v časti výroku o náhrade škody, ktorým bola obvinená **M. K.** uznaná vinnou zo spáchania trestného činu sprenevery § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 24. septembra 2002 v T. T. uzatvorila s W. P. – B. so sídlom na F. č. X. v S. v R., kúpnu zmluvu, na základe ktorej zakúpila s výhradou vlastníckeho práva kráčajúce rýpadlo zn. MENZI MUCK 6000, číslo podvozku X. s vybavením, za sumu 25 050 EUR, pričom kúpnu sumu mala vyplatiť v 30-tich mesačných splátkach po 835 EUR, zaplatila však iba 10 splátok a 19. novembra 2002, stroj predala firme M. – Ing. **M. K.** za sumu 400 000 Sk, hoci podľa čl. IV bodu 4.1 vlastnícke právo k predmetu kúpnej zmluvy obžalovaná mohla nadobudnúť až úplným zaplatením

kúpnej ceny, čím P. W., nar. X., v zastúpení JUDr. Ing. B. P. spôsobila škodu v sume 695 338 Sk.

Za to bol rozsudkom okresného súdu podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Tr. zák. obvinenej uložený trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, pričom výkon trestu jej bol podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní tridsať mesiacov.

Súčasne podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obvinenej uložený aj trest zákazu vykonávania akejkoľvek podnikateľskej činnosti na dobu sedem rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola zaviazaná k povinnosti na náhradu škody poškodenému P. W. vo výške 15 865 Eur.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, krajský súd rozhodol, podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, o povinnosti na náhradu škody poškodenému v rovnakej výške.

Obvinená podala prostredníctvom obhajcu proti rozsudku krajského súdu dovolanie, a to podľa § 371 ods. 1 písm. h/, písm. i/ Tr. por. s odôvodnením, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená v odôvodnení svojho dovolania k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. uviedla, že trest, ktorý jej bol uložený je neprimeraný a z časti uložený aj mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pretože súdy neprihliadli na všetky kritériá podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. Vyjadrila názor, že uloženie trestu zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť nebolo účelné a potrebné, nakoľko s podnikaním skončila a nemá ani úmysel v takejto činnosti pokračovať. V súčasnej dobe riadne pracuje a stará sa o svoju rodinu.

Obvinená ďalej dôvodila, že trest odňatia slobody jej bol uložený na hornej hranici trestnej sadzby (po jej znížení o jednu tretinu vzhľadom na ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. horná hranica trestnej sadzby predstavuje 3,33 roka), pričom takto uložený trest považuje za neprimerane prísny a pri treste zákazu činnosti bola horná hranica trestnej sadzby prekročená, pretože po znížení hornej hranice podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. bolo možné uložiť jej trest najviac vo výmere 6,66 roka. V tejto súvislosti uviedla, že podľa jej názoru pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zák. nie je možné znižovať hornú hranicu trestnej sadzby zo základu podľa § 38 ods. 8 veta druhá Tr. zák.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinená uviedla, že žalovaný skutok a jej účasť na jeho spáchaní bol nesprávne právne posúdený ako trestný čin, pretože ona sa žiadneho trestného činu nedopustila. Jej konanie bolo nesprávne posúdené ako konanie úmyselné, pričom však takýto jej úmysel vykonaným dokazovaním preukázaný nebol, keďže hodlala uzavrieť s poškodeným kúpnu zmluvu a nie zmluvu leasingovú. V tejto súvislosti obvinená v ďalšej časti odôvodnenia dovolania (v bodoch ad I. až IV.) značne obsírne bližšie poukázala na konkrétne skutkové okolnosti a niektoré jednotlivé vo veci vykonané dôkazy.

V záverečnej časti odôvodnenia dovolania obvinená namietala, že skutkový stav v predmetnej trestnej veci nebol náležite zistený v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, ani pokiaľ sa týka stanovenia výšky spôsobenej škody. Táto mala byť, podľa jej názoru, určená v slovenských korunách v mieste a čase spáchania skutku. Jej návrh na vykonanie znaleckého dokazovania v tomto smere nebol okresným ani krajským súdom akceptovaný napriek tomu, že výška škody má dosah aj na právnu kvalifikáciu jej konania.

S poukazom na uvedené dôvody obvinená navrhla aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, ako aj prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu v Martine zrušil a prikázal tomuto súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd ako súd dovolacích (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal či majú podané dovolania všetky obsahové a formálne náležitosti, či sú prípustné, a či boli podané oprávnenými osobami a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Žiline ako odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku o náhrade škody, a ktorým v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Martine sp. zn. 12 T 173/2005, zo dňa 18. augusta 2006 bola obvinená uznaná vinnou a bol jej uložený trest. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie podala obvinená prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde v Martine, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda, a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Obvinená vo svojom dovolaní menovite uplatnila dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. teda, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa a dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd sa musí vysporiadať s dovolacími námietkami obvinenej M. K., v rámci ktorých spochybňuje svoju účasť na spôsobení väčšej škody prisvojením si veci, ktorá jej bola zverená. Obvinená poukazuje na nedostatočné hodnotenie jednotlivých dôkazov, resp. nevykonanie všetkých relevantných dôkazov a domáha sa v konečnom dôsledku oslobodenia spod obžaloby s poukazom na to, že predmetnej trestnej činnosti sa nedopustila. S touto jej argumentáciou (čiastočne rozporne) namieta, že jej bol uložený neprimerane prísny podmienený trest odňatia

slobody a trest zákazu činnosti jej bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Obvinená namieta porušenie zásady spravodlivého hodnotenia vykonaných dôkazov, keďže z výsledkov dokazovania nevyplýva jej úmysel predmetné kráčajúce rýpadlo spreneveriť, keďže žiadnym dôkazom nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu.

V naznačenom rozsahu obvinená prevažne namieta pochybenia v skutkových zisteniach ustálených vo veci skôr činnými súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov. Pritom sa obvinená domáha tak podstatnej zmeny skutkových záverov, ktoré by viedli ku konštatovaniu, že stíhaný skutok nezavinila, napriek tomu, že súdy oboch stupňov dospeli k opačnému záveru.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Konkrétne dovolateľ M. K. namietala, že trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní tridsiatich mesiacov je, s poukazom na všeobecné zásady ukladania trestov upravené v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák., trestom neprimeraným ako aj, že trest zákazu vykonávania akejkoľvek podnikateľskej činnosti, ktorý jej bol uložený v trvaní sedem rokov bol uložený s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Pochybenie okresného súdu a následne aj krajského súdu vidí v nesprávnom výpočte zníženia hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu. Podľa jej názoru pri znižovaní trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. nie je možné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 8 druhá veta Tr. zák., ktoré ustanovuje len definíciu základu, a to tak, že základom pre zníženie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Teda podľa správneho výpočtu zníženia hornej hranice trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. predstavuje trestná sadzba pri treste zákazu činnosti rozpätie 1 až 6,66 roka.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 4 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby: základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Pre trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 2 Tr. zák. bola ustanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody v rozpätí od jedného do piatich rokov odňatia slobody.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil v trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Po znížení trestnej sadzby v zmysle príslušných ustanovení Trestného zákona je v danom prípade hornou hranicou trest odňatia slobody pre posudzovaný trestný čin 3,7 rokov a pri treste zákazu činnosti je hornou hranicou po znížení o jednu tretinu 7 rokov.

Ako je teda zrejmé, oba tresty ako trest odňatia slobody uložený obvinenej M. K., vo výmere 18 mesiacov, tak aj trest zákazu činnosti v trvaní 7 rokov, sú uložené plne v súlade so zákonom a v správnej výmere, a preto dovoláciu námietku, že trest zákazu činnosti bol jej uložený mimo zákonnej trestnej sadzby nie je možné akceptovať. Pokiaľ ide o jej námietku, že trest odňatia jej bol uložený síce v rámci zákonnej trestnej sadzby, ale v neprímerane prísnej výmere túto nemohol dovolací súd akceptovať, keďže takéhoto preskúmania právoplatného rozsudku dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. vôbec nepripúšťa.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1, písm. i/ Tr. por., je že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je teda mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvinenej M. K., to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinená spáchala skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bola obvinená uznaná vinnou.

Prevzatie tovaru kupujúcim pri uzatvorení kúpnej zmluvy s výhradou vlastníckeho práva v zmysle ustanovenia § 601 Občianskeho zákonníka nezakladá vznik vlastníckeho práva kupujúceho k prevzatiu tovaru, ale tento mu je len zverený do užívania na dohodnutý účel až do času, než za tovar zaplatí celú dohodnutú cenu. Preto v prípade, že kupujúci takýto tovar predal, hoci ešte celú dohodnutú cenu nesplatil naplnil pojmové znaky trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zák. V danej súvislosti treba zdôrazniť, že z hľadiska znaku skutkovej podstaty tohto trestného činu „škoda na cudzom majetku“ je relevantná nie však škoda vo výške zvyšku ešte nesplatennej sumy, ale vo výške ceny zvereného tovaru.

Preto, z hľadiska vecného, možno čiastočne akceptovať námietku dovolateľa, že sudy sa nezaoberali jej návrhom na zisťovanie ceny pracovného mechanizmu zn. Menzi Muck 6000. Takýto postup bol v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý sa danou problematikou už vo viacerých svojich rozhodnutiach zaoberal. Súčasne je treba však zdôrazniť, že ani znalecké zisťovanie výšky spôsobenej škody v predmetnej veci (tak ako to navrhovala obvinená), by nepochybne nemalo za následok iné právne posúdenie skutku obvinenej a teda neodôvodňovalo by žiadne iné meritórne rozhodnutie prvostupňového súdu.

Trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú a podľa ods. 2 písm. a/ ustanovenia § 213 Tr. zák. ak spôsobí väčšiu škodu.

Škodou malou sa rozumie suma prevyšujúca sumu 8 000 Sk a škodou väčšou sa rozumie suma 80 000 Sk až 800 000 Sk (najmenej desať násobok sumy 8 000 Sk), pričom je celkom nepochybné, že cena predmetného kráčajúceho rýpadla v žiadnom prípade by nemohla klesnúť pod 80 000Sk. Túto skutočnosť akceptovala napokon aj obvinená, ktorá v odôvodnení svojho dovolania sama vyčíslila cenu pracovného stroja v čase kúpy na 500 000 Sk a po odpočítaní sumy 150 000 Sk potrebnej na jeho opravu na sumu 350 000 Sk.

Vzhľadom na uvedené okolnosti je teda zrejmé, že iná právna kvalifikácia konania obvinenej ako tá ktorá bola ustálená v rozsudku Okresného súdu v Martine v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, by nemohla prichádzať do úvahy.

V danej súvislosti treba poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého dôvod podľa ods. 1 písm. i/ tohto zákonného ustanovenia nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvinenej, nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej M. K., na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 30. apríla 2008

JUDr. Pavol T o m a n , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: